

LEGITIMITET VLASTI-VLADANJA NAD NARODOM

Jedan dati politički poredak je legitiman ako građani koji u njemu sudeluju veruju u njega: vera u legitimitet je osnov svakog sistema vlasti i, u skladu sa tom verom (poverenjem), postoji spremnost građana da postupaju u skladu sa odlukama vlasti." (Weber 1964. The Theory of Social and Economic Organization, New York: Free Press, 382).

Prema Weberovom učenju postoje tri osnova za poverenje u vlast:

1. Zato što građani imaju poverenja u određeni politički i društveni poredak zato što on postoji i funkcionise dugo (**tradicija**),
2. Zato što imaju poverenja u one koji vladaju (**harizma**),
3. Zato što veruju u zakonitost datog političkog i društvenog poretka (**vladavina prava**).

Osnovni elementi su, dakle, prihvatanje vlasti i spremnost građanina da poštuje odluke vlasti.

Weber smatra legitimitet bitnim objašnjenjem (ili opravdanjem) za potrebe društvenih nauka zato što poverenje u jedan politički i društveni poredak ima za posledicu društvenu regularnost koja društvu daje neophodnu stabilnost, za razliku od nestabilnosti koju proizvodi rukovođenje sopstvenim pojedinačnim interesom ili u korist svoje političke partije. (Weber 1964, 124).

Weberovi prethodnici, kao i savremeni autori, kao osnovnu funkciju legitimiteta vide opravdanje političke vlasti. Bez obzira koliko različita bila polazna stanovišta o izvoru političkog legitimiteta – prirodno pravo i jednakost ljudi i njihova sloboda koji otuda proističu (Locke) ili društveni ugovor (Rousseau) **politička vlast je opravdana ako je legitimna** (up. bliže: Stanford Encyclopedia of Philosophy, Political Legitimacy).

Nema ozbiljnijeg filozofa, antropologa, sociologa i politikologa koji će dati suštinsku zamerku sledećoj konstataciji:

Efektivna (de facto) vlast može biti legitimna i nelegitimna. Jedan od oblika nelegitimiteta efektivne vlasti nastupa onda kada se ona iz ustavno proklamovane demokratije preobrazuje u partokratiju.

Partokratiju možemo shvatiti kao stanje društvenih odnosa gde se vlast ne sprovodi na bazi Zakona i drugih normativnih akata nego je vlast zasnovana na moći jedne ili više partija, moć u rukama "dvora" tih partija. U partokratiji je sve relativizovano osim moći "dvora" ili na kraju „faraona“ partija na vlasti.

Kakvo je stanje u državi Srbiji uoči datuma izjašnjavanja građana o aktuelnoj vlasti i njenoj alternativi?

Da li političke partije koje preferiraju da "otmu" vlast legalnim sredstvima, se u suštini razlikuju od vladajuće koalicije?

Odgovor je lak i jednostavan. Nema suštinske razlike u nakanama „vlasti“ i „opozicije“. Kada razlike nema, biranje je logički besmislena varijanta postupanja.

Suštinske i konceptualne razlike nema. Partije imaju svoje Programe partija koje niko ne konsultuje i 99% članova partija ne poznaje program svoje partije kao i 95% procenata rukovodstva političkih partija.

Programe stranaka obično pišu ljudi od zanata za taj posao, program je neophodan papir pri registraciji stranke, nakon tog čina radi se ad hoc, koriste trenutne povoljnosti za sticanje materijalnog bogatstva za stranku a posebno za "Dvor stranke"- "faraona" i uže rukovodstvo). **Predsednici stranaka npr. imaju ugleda u stranci srazmerno blagostanju koje uspeju ostvariti za članove stranke, njihove prijatelje, uglavnom u materijalnom smislu.**

Čuju se kritike "opozicije" jedino da je ova garnitura na vlasti spora i anemična, da treba sveža varijanta vlasti da se u suštini poslovi 100% isti, završe brzo i efektno, kako to mentori sa Zapada zahtevaju:

- de fakto i de jure predaju Kosova i Metohije šiptarskim secesionistima
- de facto i de jure eliminisanje **svakog** uticaja Ruske federacije u Srbiji
- konačno i trajno uništenje srpske privrede
- totalna razgradnja, pravnog, kulturnog, ekonomskog, prosvetnog i zdravstvenog sistema zemlje Srbije
- konačno i definitivno onesposobljavanje odbrambenog sistema zemlje Srbije
- povećanje javnog duga osnovne države na preko 100% GDP

- konačna rasprodaja prirodnih i finasijskih resursa države stranom Zapadnom kapitalu
- formiranje "novih" vrednosti kod mladih generacija srba: droga, alkohol, prostitucija, kockanje, nerad, neobrazovanost, ubistva i sakaćenja, razarenje srpske porodice, devijantne polne radnje, istopolni brakovi, širenje polnopenosivih bolesti, opšta kriminilizacija društva, sve pod formom ostvarenja tzv. "slobode i ljudskih prava"
- da većina stanovnika Srbije trajno živi u totalnoj bedi i siromaštvu, da i najveći optimisti ne vide tračak nade za minimalno povećanje kvaliteta življenja u Srbiji.

Ima nekoliko stranaka, čisti dekor, sve u okvirima postavljenim od strane režima, koje navodno nude alternativu vraćanja ponovo 25 godina unazad, "odbranu srpstva", vezivanje za "majku" Rusiju. Uglavnom sve do jedne ove stranke su sa "second hand" vođama, svi bili na vlasti, "nisu tada znali kako treba" a sada bi znali. Sve ove stranke će dogurati do 4,9% izašlih na birališta a iz čiste kurtoazije će jedna imati 5,1% izašlih birača, imaće 5-7 poslanika, dobro će prethodno biti "upoznata" sa zadacima pa i od BIA ako zatreba.

Ovih "strančica", što prozapadnih, što proruskih, što levice, što dosta je bilo, što grupa građana, što preokreta i zaokreta, biće sigurno oko desetak, osvojiće u proseku 3% glasova izašlih birača, na taj način, uslišavajući želju "glavnog" izvođača zamišljene "arhitekture" zemlje Srbije, sami će sebi podići cenzus u potrebnom broju glasova tako da nijedna od ovih stranaka neće učestvovati u raspodeli mandata ali će zato podići LEGITIMITET vladajuće stranke, odnosno, najverovatnije **neverovatne** koalicije, za 35%. Sama ta koalicija će se formirati do LEGITIMITETA od 40% te će ukupna LEGITIMNOST vlasti biti sigurno preko 75%. Ovom broju, ako se postigne, ne može se prigovoriti, građani su tako hteli.

Nema nikakvih stvarnih uslova da se bitno bilo šta promeni. Iz vladajuće koalicije će verovatno ispasti SPS a zameniće ih Čanak, Čeda i Tadić. Ako Zapad bude procenio kao bitan benefit ne treba biti iznenađenje da Čeda bude predsednik te nove vlade, Čanak ministar finansija a većina ministara kao što su ministar policije, ministar odbrane, ministar pravde, ministar spoljnih poslova, ministar kulture budu stranci.

Da li građani Srbije treba da pristanu na ovakav scenario uništenja države Srbije?

Šta građani Srbije mogu sigurno da urade da bi eksplicitno stavili do znanja arhitektama uništenja zemlje Srbije, domaćim i stranim, da bi pokazali da su

nepokolebljivi protivnici ovakvog razvoja situacije: MOGU SIGURNO, JASNO, BEZ BILO KAKVOG LIČNOG RIZIKA, BEZ RIZIKA ZA SVOJU RODBINU I PRIJATELJE, SA OSEĆANJEM ODGOVORNOSTI I ODANOSTI SVOJOJ DOMOVINI, **U S K R A T I T I L E G I T I M I T E T V L A S T I M A .**

Kako se to civilizacijski izvodi: PONIŠTITI GLASAČKI LISTIĆ-UČINITI PRAZAN GLAS

Prazan glas je aktivan oblik izborne apstinencije, a da li će glas biti nevažeći ili ništavan ili će se računati drugačije, zavisi od zakonodavstva date države. U većini, a u kontinentalnom delu Evrope gotovo bez izuzetka, prazni glas se smatra nevažećim.

“Nevažeći glasački listić je nepopunjeni glasački listić, listić koji je popunjen tako da se ne može utvrditi za koju se izbornu listu glasalo i listić na kome je zaokruženo više od jedne izborne liste.” (Izvod iz zakona...) **Nevažeći listići se ne uzimaju u obzir prilikom raspodele poslaničkih mesta.**

Nevažeći listići podižu cenzus (nominalni prag) u potrebnom broju glasova tako da većina ovih strančica-skoro sve svoje glasove mogu smatrati “bačenim glasovima”

Ipak, iz reakcija političara se mogu izvesti i neki racionalni zaključci. Najpre, poziv na protestni glas (nevažeći listići) će izazvati jaču reakciju nego što će izazivati pozivi na apstinenciju.

Poništavanje glasačkog listića: precrtavanjem, pisanjem neke poruke na listiću, nekom grafikom na listiću je tzv. **AKTIVNA PASIVNOST** birača.

Ako birač ostane kod kuće , bojkotuje izbore izrazio je svoj **PASIVNI** stav.

Osnovna razlika između onih koji bojkotuju i onih koji precrtavaju je u tome što neaktivne, „bojkotaše“, svi, pa i vlast, doživljavaju kao ljude koje nije briga šta će biti s državom. Ova vlast bi, zbog ovakvog izbornog zakona, volela da je bojkotaša što više. Baš njih briga za legitimitet. Oni samo žele da nastave sa svojim mutnim poslovima kao i do sad. Nevažeći su pak „aktivni učesnici izbornog procesa“. Ljudi koji se brinu za budućnost i spremni su da nešto konkretno i učine. I da izađu na ulice, ako više nema drugog rešenja i vlast nastavi da ignoriše sva moguća upozorenja.

Apstinencija se toleriše, prazan glas ne. Zašto je to tako? Verovatno zato što se ipak oseća da je prazan glas izraz aktivnog političkog držanja.

Apstinencija znači potpunu nezainteresovanost da odlučujete o politici zemlje u kojoj živite. A svi znamo da je naš zivot u neposrednoj korelaciji sa njom. Apstinencija može da bude posledica nedostatka vremena ili nepoznavanja političkog sistema. Neko apstinira (bojkotuje) izbore jer dobro živi u rdjavom sistemu, nema problema sa dugovima, kreditima, nezaposlenjem pa je ravnodušan kada su izbori u pitanju, jer dobro živi. Apstiniraju i oni koji žive u zabitima bez puta, prevoza i nisu u mogućnosti da dodju do biračkog mesta, ili su možda invalidi, u postelji na samrti, itd. Prema tome apstinencija ne znači nista niti se bojkotom izbora šalje bilo kakva poruka političarima. Onaj ko ne izadje na izbore ništa poručio nije a i razlog njegovog neizlaska ostaje nepoznat, mada to nikoga i ne zanima.

Bojkotovnjem izbora se beži od odgovornosti i obaveze da tog dana slobodno iskažete ono sto u medjuizbornim ciklusima mislite, osećate i govorite. Političari se moraju u kontinuitetu kažnjavati, a to se ne postiže bojkotom niti glasanjem za njih.

Glasanjem nevažećim listićem vi aktivno učestvujete na izborima i iskazujete jasan stav o ponudjenim opcijama, tj. obaveštavate ih da nisu vas izbor i da ne želite da budu vaši predstavnici. Precrtavanje listića, vi prezentujete lični STAV o "njima" i partokratskom sistemu. Onog trenutka kada glasački listić prectate , odnosno na neki drugi način listić učinite nevažećim, onima koji žele da se nameste na vlast uskratili ste **legitimitet**. Niste ih priznali niti podržali, već ste ih označili kao nedostojne političke činioce. Vaša poruka je onda vidljiva a oni svesni posledica vešeg nevažeceg listića.

Legitimitet se uskraćuje na biračkim mestima a ne sedenjem kući. Ne treba bojkotovati izbore jer političarima to odgovara.

Ne treba nasedati onima koji pozivaju na bojkot jer su najčesće u službi manjih partija kojima mala izlaznost povećava sanse da se dočepaju plena. Da vam bude jasnije, u poslednjoj izbornoj kampanji 2014.god. političari su svaki emisiju i svaki nastup koristili da blate "bele" glasače. One koje političari označe kao metu ili neprijatelja, su definitivno u pravu. Bojkotasi su im miljenici jer ostaju svojim kućama, nista im ne remete, ne iskazuju mišljenje na biračkim mestima i ne mrse im unapred pripremljene računice. Zato što i sa 1% izašlih

birača oni će formirati većinu i podeliti vlast. Izborni zakon reguliše podelu mandata čak i kada niti jedna politička partija ne pređe cenzus od 5% ukupno glasalih birača. Svih 250 mandata biće raspodeljeno i pri izlaznosti od 1%.

Građanke i građani koji glasaju nevažećim listićem tj. glasaju protestno, na legitimiman način iskazuju nezadovoljstvo partokratskim sistemom i akterima istog, koji su višegodišnjom pljačkom proizveli reakciju samosvesnih birača. Građanska neposlušnost je nužna u situaciji kada političari ne mare za živote svojih sunarodnika već prioritete postavljaju prema ličnim interesima.

Sve dok politika ne bude isterana iz preduzeća i vraćena u stranke, a te iste ne prestanu da budu puki parapolitički biro i za zapošljavanje stranačke vojske i lečenje frustracija foteljaša-preletača, dotle će **Nevažeći listići** takvima biti aktivan odgovor građanki i građana Srbije koji žele da učestvuju u političkom životu. Onih, koji će svoj glas poveriti, a ne dati, samo onome ko ga zasluži. Onoj stranci ili političaru, koji shvate da nije važno **ko**, već **šta** i **kako**.

Svako će odlučiti po svojoj svesti i savesti: da li će **glasati za svoju opciju**, da li će **glasački listić učiniti nevažećim** ili će **ostati kod kuće**. Pravo izbora građanina se mora poštovati.

Građani koji slobodnom voljom izaberu vlast, a naknadno postanu svesni da su pogrešili, morali bi da čute i trpe, imali su dovoljno vremena da o svakoj opciji razmisle. Ako su izabrali opciju "da biraju" onda te izabrane treba apsolutno da poštuju i podržavaju. Davanje glasa "lošim" ne može se smatrati greškom nego saučestvovanjem u zločinu. Nema naknadno pranja ruku i naknadne pameti.

U Novom Beogradu,

početkom aprila 2016.godine

napisao

Rajko Krajišnik

